

O inwazyjnych gatunkach obcych

2015-10-13

13 i 14 października 2015 r. w Warszawie odbywa się, organizowana przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, konferencja *Nowe wyzwania w zakresie kontroli rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych w przyrodzie*. Spotkanie otworzył Podsekretarz Stanu Główny Konserwator Przyrody Piotr Otawski oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska Michał Kielsznia.

Celem konferencji jest m.in. omówienie rozporządzenia Unii Europejskiej dotyczącego inwazyjnych gatunków obcych i wynikających z niego zadań do realizacji przez Polskę. W spotkaniu biorą udział osoby zajmujące się ochroną przyrody, m.in. przedstawiciele regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, urzędów marszałkowskich i zarządców obszarów chronionych.

Inwazyjne gatunki obce to rośliny, zwierzęta, patogeny i inne organizmy, które nie są rodzime dla ekosystemu i mogą powodować szkody w środowisku, a często również negatywnie oddziaływać na zdrowie człowieka i gospodarkę. W szczególności inwazyjne gatunki obce oddziałują negatywnie na różnorodność biologiczną, w tym na zmniejszenie populacji lub eliminowanie gatunków rodzimych, poprzez konkurencję pokarmową, drapieżnictwo lub przekazywanie patogenów oraz zakłócanie funkcjonowania ekosystemów. Inwazyjne gatunki obce stanowią obecnie jedno z największych zagrożeń dla różnorodności biologicznej. Od XVII w. inwazyjne gatunki obce przyczyniły się do wyginięcia prawie 40% gatunków zwierząt, dla których przyczyna wyginięcia jest znana. Ponadto szacuje się, że w skali całej Unii Europejskiej koszty spowodowane przez rośliny i zwierzęta należące do inwazyjnych gatunków obcych sięgają co najmniej 12 mld euro rocznie.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 1143/2014 z 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych w sposób kompleksowy reguluje takie zagadnienia jak zapobieganie wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych, ich wczesne wykrywanie i szybka eliminacja bądź długofalowa i efektywna kontrola populacji w przypadku gatunków rozpowszechnionych. Regulacja weszła w życie 1 stycznia 2015 r. Podczas konferencji omówione zostaną nowe zasady postępowania z gatunkami inwazyjnymi, a także planowany sposób wdrożenia rozporządzenia w Polsce.

Obecnie prawo krajowe zakazuje już m.in. wwozu, przetrzymywania i oferowania do sprzedaży niektórych inwazyjnych gatunków obcych. Dotyczy to w przypadku zwierząt: bizona, jelenia sika, szopa pracza czy wiewiórki szarej, a w przypadku roślin: barszczy kaukaskich, bożodrzewa gruczołowatego i rdestowców.

Zakres referatów i dyskusji obejmie również doświadczenia wynikające z dotychczasowego zwalczania inwazyjnych gatunków obcych na terenie Polski. Przedstawione zostaną doświadczenia związane m.in. ze zwalczaniem parzących barszczy kaukaskich w województwie małopolskim, sposoby ograniczenia liczebności norki amerykańskiej na terenie parków narodowych ze względu na szkody jakie czyni wśród ptaków wodnych i błotnych, oraz geolokalizacji stanowisk żółwia ozdobnego, zagrażającego rodzimemu żółwiowi błotnemu.

Konferencja jest także okazją do prezentacji *Kodeksu dobrych praktyk. Ogrodnictwo wobec roślin inwazyjnych obcego pochodzenia*, którego treść zaakceptowało 20 instytucji reprezentujących administrację publiczną, organizacje pozarządowe, jednostki naukowe oraz wiodące stowarzyszenia branży ogrodniczej. Publikacja zawiera zbiór zasad określających jak postępować z roślinami należącymi do gatunków obcych, aby ograniczyć ich przenikanie z naszych ogrodów i terenów zieleni do dzikiej przyrody. Kodeks jest przeznaczony dla osób uprawiających własne ogrody, jak również osób zawodowo zajmujących się ogrodnictwem, które chciałyby przyczynić się do ochrony rodzimej przyrody. W serwisie poświęconym Kodeksowi - kdpo.gdos.gov.pl można dowiedzieć się więcej o tematyce gatunków obcych w ogrodnictwie oraz pobrać deklarację o stosowaniu *Kodeksu dobrych praktyk*. Zapraszamy.

